

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

[https://christipedia.miraheze.org/wi...rtaling_\(2010\)](https://christipedia.miraheze.org/wi...rtaling_(2010))

De **Herziene Statenvertaling** (HSV) is een Nederlandse vertaling van de **Bijbel** die als volledige herziening van de oude **Statenvertaling** in 2010 is uitgegeven. De vertaalarbeid werd georganiseerd door de stichting Herziening Statenvertaling.

De herziening is een hertaling in eigentijds Nederland en deels een vértaling. In 1998 sneed de hervormde predikant en Oudtestamenticus Mart-Jan Paul tijdens een predikantenvergadering van de Gereformeerde Bond de kwestie van de moeilijkheidsgraad van de Statenvertaling. Daarop besloot het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond het initiatief tot herziening van de Statenvertaling te nemen. De vertaalarbeid begon in 2002 en het resultaat werd op 4 december 2010 in Dordrecht gepresenteerd. Bijna 50 mensen hebben aan deze vertaling meegewerkt.

De **reden** voor de hertaling was naar zeggen tweeledig. Ten eerste de beweerde groeiende kloof tussen het hedendaagse Nederlands en de taal van de Statenvertaling. Deze reden is ook voor andere nieuwe vertalingen genoemd. Ten tweede de onnauwkeurige vertaling van het Nieuwe Bijbelvertaling van 2004, die de veelgebruikte vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap uit 1951 moest vervangen.

In de loop van de eeuwen is de Nederlandse taal zodanig veranderd, dat voor velen de taal van de oude Statenvertaling moeilijk te begrijpen zou zijn. Om naar zeggen de bijzondere kwaliteiten van de Statenvertaling ook voor de komende generaties te behouden, werd in 2002 gestart met de Herziening van de Statenvertaling. De vertalers hebben de interpretatie en bedoelingen van de oorspronkelijke Statenvertalers zoveel mogelijk willen handhaven.

Evenals de Statenvertaling van 1637 gaat de HSV uit van de grondtekst Textus Receptus, gebaseerd op de Byzantijnse handschriften.

Vertaalvoorbeelden

Hieronder staan enkele **voorbeelden** van de Herziene Statenvertaling, vergeleken met andere vertalingen als de **Statenvertaling** (SV), de Nieuwe Vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap uit 1951 (NBG51), de Lutherse vertaling (LU), de Naardense Bijbelvertaling (NB) en/of de **Nieuwe Bijbelvertaling** uit 2004 (NBV 2004).

HSV Gen. 2:23 Toen zei Adam: Deze is ditmaal been van mijn beenderen, en vlees van mijn vlees! Deze zal mannin genoemd worden, want uit de man is zij genomen.

SV Ge 2:23 Toen zeide Adam: Deze [is] ditmaal been van mijn benen, en vlees van mijn vlees! Men zal haar Manninne heten, omdat zij uit den man genomen is.

NBG51 Ge 2:23 Toen zeide de mens: Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees; deze zal 'mannin' heten, omdat zij uit de man genomen is.

NBV 2004 Ge 2:23 Toen riep de mens uit: 'Eindelijk een gelijk aan mij, mijn eigen gebeente, mijn eigen vlees, een die zal heten: vrouw, een uit een man gebouwd.'

HSV Ps 119:130 *Het opengaan van Uw woorden geeft licht, het schenkt eenvoudigen inzicht.*

SV Ps 119:130 *De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende.*

NBG51 Ps 119:130 *Het openen van uw woorden verspreidt licht, het geeft de onverstandigen inzicht.*

NBV 2004 Ps 119:130 *Als uw woorden opengaan, is er licht en inzicht voor de eenvoudigen.*

HSV Joh 3:16 *Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar het eeuwige leven heeft.*

SV Joh 3:16 *Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.*

NBG51 Joh 3:16 *Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.*

NBV 2004 Joh 3:16 *Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.*

HSV Ro 5:9 *Veel meer dan zullen wij, nu wij gerechtvaardigd zijn door Zijn bloed, door Hem behouden worden van de toorn.*

SV Ro 5:9 *Veel meer dan, zijnde nu gerechtvaardigd door Zijn bloed, zullen wij door Hem behouden worden van den toorn.*

NBG51 Ro 5:9 *Veel meer zullen wij derhalve, thans door zijn bloed gerechtvaardigd, door Hem behouden worden van de toorn.*

NBV Ro 5:9 *Des te zekerder is het dus dat wij, nu we door zijn dood zijn vrijgesproken, dankzij hem zullen worden gered en niet veroordeeld.*

Meer eigentijdse taal

Vergeleken met de Statenvertaling zijn in de Herziene Statenvertaling verouderde woorden of begrippen vervangen. Voorbeelden:

HSV Ge 18:27 *Abraham antwoordde en zei: Zie toch, ik heb het aangedurfd om tot de Heere te spreken, hoewel ik stof en as ben!*

SV Ge 18:27 *En Abraham antwoordde en zeide: Zie toch; ik heb mij onderwonden te spreken tot den Heere, hoewel ik stof en as [ben]!*

HSV 2Sa 1:10 *Toen ging ik bij hem staan en doodde hem, want ik wist dat hij na zijn val niet leven zou. Ik nam de diadeem die [hij] op zijn hoofd [had] en de armband die om zijn arm zat, en heb die hier bij mijn heer gebracht.*

SV 2Sa 1:10 *Zo stond ik bij hem, en doodde hem; want ik wist, dat hij na zijn val niet leven zou; en ik nam de kroon, die op zijn hoofd was, en het armgesmijde, dat aan zijn arm was, en heb ze hier tot mijn heer gebracht.*

HSV Ps 119:130 *Het opengaan van Uw woorden geeft licht, het schenkt eenvoudigen inzicht.*

SV Ps 119:130 *De opening Uwer woorden geeft licht, de slechten verstandig makende.*

HSV Hoo 1:10 *Lieflijk zijn uw wangen tussen de kettinkjes, [en] uw hals met de parelsnoeren.*

SV Hoo 1:10 *Uw wangen zijn liefelijk in de spangen, uw hals in de parelsnoeren.*

In Gen. 28:18 is 'hoofdpeluw' vervangen door 'hoofdkussen'. 'Stokebranden' (Ps. 57:4) is vervangen door 'mensen die verzengen [als vuur]'. Enz.

De HSV is in de spelling en de woordkeus veel meer hedendaags Nederlands.

Minder nauwkeurig

De HSV is op verscheidene plaatsen minder nauwkeurig (= minder letterlijk) dan de Statenvertaling. Hieronder volgen enkele voorbeelden, waarbij met andere vertalingen wordt vergeleken. SV = Statenvertaling; NBG51 = vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap uit 1951; TELOS = Telos-vertaling; NB = Naardense bijbelvertaling; NBV 2004 = Nieuwe Bijbelvertaling uit 2004; Lu = Lutherse vertaling.

*Ge 2:7 toen vormde de HEERE God de mens [uit] het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend **wezen**.*

SV Ge 2:7 En de HEERE God had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen den adem des levens; alzo werd de mens tot een levende ziel.

LU Ge 2:7 En God de Heer maakte den mens uit het stof der aarde, en blies hem den adem des levens in zijnen neus; en alzo werd de mens ene levende ziel.

NBG51 Ge 2:7 toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; alzo werd de mens tot een levend wezen.

De oude Griekse vertaling LXX heeft een vorm van 'psyche' (ziel) en de Latijnse vulgaat heeft een vorm van 'anima' (ziel). Dat 'ziel' een betere vertaling is dan 'wezen', blijkt uit 1 Cor. 15, waar Paulus het 'ziellijke' tegenover het 'geestelijke' stelt en Gen. 2:7 aanhaalt. Het onderscheid 'wezen' versus 'geest' past niet, omdat een geest ook een wezen is.

*HSV 1Co 15:45 Zo staat er ook geschreven: De eerste mens Adam is geworden tot een levend **wezen**, de laatste Adam tot een levendmakende Geest.*

SV 1Co 15:45 Alzo is er ook geschreven: De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakenden Geest.

NBG51 1Co 15:45 Aldus staat er ook geschreven: de eerste mens, Adam, werd een levende ziel; de laatste Adam een levendmakende geest.

TELOS 1Co 15:45 Zo staat er ook geschreven: 'De eerste mens, Adam, werd tot een levende ziel'; de laatste Adam tot een levendmakende geest.

NB 1Co 15:45 zo staat ook geschreven: 'de eerste mens, Adam, werd tot een levende aardse ziel', -de laatste Adam wordt tot een levendmakende geest.

Een ander voorbeeld van minder nauwkeurig vertalen is Gen. 8:4.

*HSV Ge 8:4 En de ark **bleef** in de zevende maand, op de zeventiende dag van de maand, **vastzitten** op het gebergte van Ararat.*

SV Ge 8:4 En de ark rustte in de zevende maand, op den zeventienden dag der maand, op de bergen van Ararat.

NB Ge 8:4 De ark komt tot rust in de zevende maand op de zevende dag na nieuwemaan,- op de bergen van Ararat.

NBG51 Ge 8:4 En in de zevende maand, op de zeventiende dag der maand, bleef de ark vastzitten op het gebergte van Ararat.

De Statenvertaling zegt daar dat de ark "rustte" op de bergen van Ararat, de HSV heeft "bleef vastzitten". De Naardense bijbelvertaling (NB) heeft "komt tot rust". "Bleef vastzitten" is een onnodige hertaling en bovendien een minder juiste vertaling. (De eigenaam Noach betekent trouwens "rust".)

Een volgend voorbeeld van minder nauwkeurig vertalen is de vertaling van Gen. 23:3.

HSV Ge 23:3 Daarna stond Abraham op, [ging] weg van zijn dode en sprak tot de Hethieten:

SV Ge 23:3 Daarna stond Abraham op van het aangezicht van zijner dode, en hij sprak tot de zonen Heths, zeggende:

NB Ge 23:3 Dan staat Abraham op van boven het aanschijn van zijn dode,- en spreekt de zonen van Cheet aan om te zeggen:

NBG51 Ge 23:3 Toen stond Abraham op, en ging heen van zijn dode, en sprak tot de Hethieten:

NBV 2004 Ge 23:3 stond hij op, verliet de tent waarin zijn overleden vrouw lag en wendde zich tot de Hethieten. Hij zei:

De Statenvertaling heeft "Daarna stond Abraham op van het aangezicht zijner dode ..." Zijn dode is zijn overleden vrouw Sara. De Herziene Statenvertaling heeft, vergelijkbaar met andere moderne vertalingen: "Daarna stond Abraham op, ging weg van zijn dode ..." De Naardense bijbel biedt evenals de Statenvertaling een meer letterlijke vertaling: "Dan staat Abraham op van boven het aanschijn van zijn dode, ..." [1]. De HSV vertaalt hier dus minder letterlijk en is in dit geval minder aandoenlijk dan de SV.

Een ander voorbeeld van minder nauwkeurig vertalen is Gen. 48:14.

*HSV Ge 48:14 Maar Israël stak zijn rechterhand uit en legde die op het hoofd van Efraïm, hoewel deze de jongste was, en [hij legde] zijn linkerhand op het hoofd van Manasse. Hij **kruiste** zijn handen, **hoewel** Manasse de eerstgeborene was.*

SV Ge 48:14 Maar Israël strekte zijn rechterhand uit, en leide die op het hoofd van Efraïm, hoewel hij de minste was, en zijn linkerhand op het hoofd van Manasse; hij bestierde zijn handen verstandelijk; want Manasse was de eerstgeborene.

LU Ge 48:14 Maar Israël strekte zijne rechterhand uit en legde haar op het hoofd van Efraïm den jongsten, en zijne linkerhand op Manasses hoofd, en deed met opzet aldus met zijne handen; want Manasse was de eerstgeborene.

De Statenvertaling en de Lutherse vertaling zijn nauwkeuriger dan de HSV, die meer verklarend is. De Kanttekenaren merken op dat er letterlijk staat: "hij maakte zijn handen wijs; dat is, hij deed het niet uit misverstand, maar met goede voorgaande wetenschap". Van Griethuijsen merkt op: "Letterlijk: Hij maakte zijn handen wijselijk, d.i. Hij legde zijn handen opzettelijk zo." [2]

Een ander voorbeeld van minder nauwkeurig vertalen is Ex. 13:9.

*HSV Ex 13:9 En het moet voor u als een teken op uw hand zijn, en als een herinnering tussen uw ogen, opdat de wet van de HEERE **op uw lippen** is, want de HEERE heeft u met sterke hand uit Egypte geleid.*

SV Ex 13:9 En het zal u zijn tot een teken op uw hand, en tot een gedachtenis tussen uw ogen, opdat de wet des HEEREN in uw mond zij, omdat u de HEERE door een sterke hand uit Egypte uitgevoerd heeft.

NBG51 Ex 13:9 Het zal u zijn als een teken op uw hand en als een herinnering tussen uw ogen, opdat de wet des HEREN in uw mond zij; want met een sterke hand heeft de HERE u uit Egypte geleid.

NB Ex 13:9 wezen zal het voor jou tot een teken op je hand en tot een aandenken tussen je ogen opdat het onderricht van de ENE zal wezen in je mond; want met sterke hand heeft de ENE je uitgeleid uit Egypte;

In een voetnoot deelt de HSV mee dat er letterlijk staat "in uw mond". "Op uw lippen" is een onnodige hertaling, omdat "in uw mond" duidelijk is. We spreken immers nog "de mond vol van iets hebben",

"iemand iets in de mond geven" (iemand de mening van een ander laten geven), "woorden in de mond nemen" (iets zeggen). Op de hand - tussen de ogen - in de mond.

Een ander voorbeeld van minder nauwkeurig vertalen is Lev. 1:12. De Statenvertaling geeft door 'hout, dat op het vuur is, hetwelk op het altaar is' beter weer wat er in het Hebreeuws staat.

HSV Le 1:12 Vervolgens moet hij het in stukken verdelen, met de kop en zijn vet, en de priester moet dat op het hout schikken dat op het vuur van het altaar ligt.

SV Le 1:12 Daarna zal hij het in zijn stukken delen, mitsgaders zijn hoofd en zijn smeer; en de priester zal die schikken op het hout, dat op het vuur is, hetwelk op het altaar is.

LU Le 1:12 En men zal het in stukken delen, en de priester zal het hoofd en het vet leggen op het hout boven het vuur, dat op het altaar is.

NBG51 Le 1:12 Dan zal hij het in stukken verdelen, en de priester zal die, met de kop en het vet, schikken op het hout dat op het vuur op het altaar ligt.

NB Le 1:12 Dan zal hij hem opdelen in zijn delen van zijn kop tot zijn smeer; schikken zal de priester die op de stukken hout op het vuur op het altaar.

Een ander voorbeeld van minder nauwkeurig vertalen is Richt. 3:5.

*HSV Ri 3:5 Toen nu de **Israëlieten** te midden van de Kanaänieten, de Hethieten, de Amorieten, de Ferezieten, de Hevieten en de Jebusieten woonden,*

SV Ri 3:5 Als nu de kinderen Israëls woonden in het midden der Kanaanieten, der Hethieten, en der Amorieten, en der Ferezieten, en der Hevieten, en der Jebusieten;

NB Ri 3:5 Toen de kinderen Israëls gezeten waren midden tussen de Kanaäniet,- de Chitiet, de Amoriet en de Periziet, de Chiviet en Jeboesiet,

LU Ri 3:5 Toen nu de kinderen Israëls alzo woonden onder de Kanaänieten, Hethieten, Amorieten, Ferezieten, Hevieten en Jebusieten,

NBG51 Ri 3:5 De Israëlieten dan woonden te midden der Kanaanieten, Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chiwvieten en Jebusieten;

De HSV heeft hier en op andere plaatsen de uitdrukking "kinderen Israëls" vervangen door "Israëlieten". In het Hebreeuws staan echter, in tegenstelling tot de namen van de andere genoemde volken, twee Hebreeuwse woorden, "kinderen" (of "zonen") en "Israël". Er is verschil tussen de benaming van de Israëlieten ("kinderen van Israël") en die van de andere volken. Voor "Hethieten" bijvoorbeeld staat in het "Hebreeuws" één woord, niet twee woorden "kinderen" en "Heth". De Statenvertaling, de Naardense bijbel en de Lutherse vertaling vertalen meer letterlijk dan de HSV en doen het verschil in benaming uitkomen. De HSV heeft ook op andere plaatsen de uitdrukking "kinderen Israëls" van de Statenvertaling hertaald tot "Israëlieten".

Weer een ander voorbeeld van minder letterlijk vertalen dan de Statenvertaling is het woord "hemel" in Ps. 102. Dit is in het Hebreeuws een meervoud.

*HSV Ps 102:25 (102:26) U hebt voorheen de aarde gegrondvest, de **hemel** is het werk van Uw handen.*

SV Ps 102:25 (102-26) Gij hebt voormaals de aarde gegrond, en de hemelen zijn het werk Uwer handen;

In Hebr. 1:10 wordt dit vers aangehaald, daar vertaalt de HSV wel met "hemelen". Waarom dan ook niet in Ps. 102?

SV Heb 1:10 En: *Gij, Heere! hebt in den beginne de aarde gegrond, en de hemelen zijn werken Uwer handen;*
 HSV Heb 1:10 En: *In het begin hebt U, Heere, de aarde gegrondvest, en de hemelen zijn de werken van Uw handen.*

De HSV maakt, in tegenstelling tot de Statenvertaling en de NBG51-vertaling, in de **gebiedende wijs** geen onderscheid tussen enkelvoud en meervoud, zodat het niet altijd duidelijk is of de spreker zich tot één of meerdere personen richt.

Het nadeel van de onnauwkeurigheden is dat men bij citaten, waarin men de letterlijke woorden wil weergeven, weer moet terugvallen op de Statenvertaling of een andere woordelijke vertaling.

Ontvangst

De reacties op de HSV waren divers. De [Gereformeerde Bond](#) in de [Protestantse kerk](#) heeft de HSV enthousiast ontvangen. Ook de Christelijke Gereformeerde Kerken ontvingen de HSV hartelijk. Zij zijn het eerste kerkgenootschap dat officieel het gebruik van de HSV in de kerken hebben vrijgegeven. De Evangelische Alliantie (EA) staat positief tegenover de HSV.

Kritiek op de HSV komt vooral uit de bevindelijke richting van de gerefomeerde gezindte. Negatief tegenover de HSV staan: Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland, Gereformeerde Gemeenten, Gereformeerde Gemeenten in Nederland en de Hersteld Hervormde Kerk. Een aantal bevindelijk gereformeerden gebruikt wel thuis de HSV. De [Gereformeerde Bijbelstichting](#) (GBS) is een belangrijke criticus van de Herziene Statenvertaling. In 2011 gaf de stichting een brochure uit waarin werd uitgelegd „waarom de GBS niet achter de onlangs verschenen Herziene Statenvertaling kan staan.”

De stichting Herziene Statenvertaling heeft een **commissie** die de reacties op de eerste editie weegt.

Beoordeling

Vergeleken met de Statenvertaling zijn in de Herziene Statenvertaling verouderde woorden of begrippen vervangen. De HSV bevat veel meer hedendaags Nederlands. Wat **verstaanbaarheid** of leesbaarheid betreft, scoort de HSV beter dan de Statenvertaling.

Op sommige plaatsen biedt de HSV een **betere vertaling** dan de SV, bijv. in 1 Cor. 15:55 is ‘rijk van de dood’ een betere vertaling van het Griekse woord *hades* dan ‘hel’.

Vergeleken met de [Nieuwe Bijbelvertaling](#) (2004) doet de HSV meer recht aan de brontekst en is een veel nauwkeuriger vertaling. De HSV is daardoor veel geschikter voor Bijbelstudie dan de Nieuwe Bijbelvertaling.

De HSV is echter, hoewel ze aperte vertaalfouten van de Statenvertaling rechtzet, **minder nauwkeurig dan de Statenvertaling**. De vertaling kan beter als het gaat om de woordelijke hertaling of vertaling. In verscheidene gevallen is de goede vertaling van de Statenvertaling onnodig gewijzigd.

Meer informatie

De Herziene Statenvertaling is online te lezen en te doorzoeken op <http://herzienestatenvertaling.nl/>

Informatief en kritisch is de website www.GetrouweVertaling.nl, een initiatief van Kees Valk.

Voetnoten

1. ?. Voor meer voorbeelden die aantonen dat de Statenvertaling dichter bij de brontekst staat, zie www.Getrouwevertaling.nl

2. ? Aangehaald in het commentaar van Dächsel, Van Lingen en Griethuijsen bij Gen. 48:14. Het commentaar is onderdeel van de Online Bible.